

УДК 346.544.4

I. А. Гамбургкандидат юридичних наук, доцент
Класичний приватний університет**ФОРМИ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ:
ПРАВОВЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ТА МЕХАНІЗМ ВПРОВАДЖЕННЯ**

Стаття присвячена висвітленню проблемних аспектів щодо правового закріплення та застосування форм технічного регулювання у сфері господарювання та обґрунтуванню пропозицій щодо вдосконалення відповідного законодавства. Визначено, що формами технічного регулювання є форми оцінювання відповідності, тобто обов'язкове та добровільне. Обґрунтовано необхідність розробки такої моделі технічного регулювання, що розумно поєднує обов'язкову та добровільну форми з урахуванням внутрішніх потреб, інтересів і міжнародних вимог.

Ключові слова: форми технічного регулювання, обов'язкова стандартизація і сертифікація, добровільна стандартизація і сертифікація, технічний регламент, стандарт.

I. Вступ

Будь-яка держава, у тому числі й Україна, для прогресивного розвитку як у внутрішньодержавному, так і зовнішньому аспектах одним з пріоритетних завдань ставить усунення бар'єрів у торгівлі, підвищення конкурентоспроможності національної продукції, створення ефективного захисту споживчого ринку від небезпечної продукції. Найважливішим механізмом впливу на національну економіку з метою вирішення означених завдань є технічне регулювання, що відповідно до досвіду інших країн та прийнятих в Україні нормативно-правових актів складають системи стандартизації, підтвердження відповідності й метрології. У дослідженні питань щодо правового забезпечення технічного регулювання важливою є проблема визначення форм технічного регулювання, так як вони визначають стратегічний напрям розвитку технічного регулювання в країні.

Формами технічного регулювання є обов'язкове й добровільне застосування стандартів і процедур підтвердження відповідності (обов'язкова та добровільна стандартизація, обов'язкова та добровільна сертифікація). При цьому, обов'язкові технічні вимоги мають забезпечити безпеку продукції, яку ми споживаємо, добровільні сприяти підвищенню конкурентоспроможності і якості продукції, впровадженню нових інноваційних технологій. Якщо інститут обов'язкової сертифікації переслідує мету забезпечити безпеку, враховуючи рівень небезпеки для здоров'я людини харчових продуктів, матеріалів і виробів, умов їх виготовлення й обігу, то в добровільній сертифікації продовольчих товарів зацікавлені, насамперед, індивідуальні підприємці та юридичні особи, що здійснюють діяльність з їх виготовленням і обігом. Адже наявність сертифіката

відповідності на таку продукцію підвищує довіру до неї та сприяє підвищенню продажу. Крім того, сертифіковані товари можуть маркуватися знаком відповідності системи добровільної сертифікації.

У разі прийняття добровільних стандартів, розроблених на основі консенсусу всіх зацікавлених сторін, установлюються необхідні вимоги до продукції, що постачається на ринок. У цьому випадку процедура підтвердження відповідності, що передбачає застосування добровільних стандартів, повинна розглядатися як ефективний альтернативний інструмент обов'язковому регулюванню. Але в тих областях, де високий ризик для здоров'я і безпеки людини і спричинення шкоди навколишньому середовищу нормативні вимоги щодо продукції мають бути відображені в технічних регламентах (вид нормативно-правових актів) з обов'язковим оцінюванням відповідності, можливо навіть третьою стороною (незалежною структурою).

Тому пріоритетним є завдання розроблення такої моделі технічного регулювання, що розумно поєднує обов'язкову та добровільну форми з урахуванням внутрішніх потреб, інтересів і міжнародних вимог.

Аналіз останніх праць і публікацій, присвячених технічному регулюванню, свідчить про те, що сьогодні відсутні комплексні дослідження, предметом яких є проблеми правового забезпечення технічного регулювання господарської діяльності взагалі, та питання форм технічного регулювання господарської діяльності, зокрема. Ми можемо виділити публікації Л. Віткіна [2], А. Гіндікіна [3], М. Кусакіна [8], Р. Овчаренка [9], В. Яшина [20], що стосуються деяких аспектів правового забезпечення технічного регулювання у сфері господарювання та праці М. Д. Гінзбурга [4], В. Друзяка [5], І. Петришина [12], на які можна спиратися у питаннях об'єму та

структури дослідження, логіки викладення матеріалу.

II. Постановка завдання

Метою статті є визначення проблемних аспектів щодо правового закріплення та застосування форм технічного регулювання у сфері господарювання та формулювання пропозицій щодо вдосконалення відповідного законодавства з урахуванням практики застосування та досвіду інших країн.

III. Результати

У дослідженні форм технічного регулювання автор дотримується тієї позиції, що формами технічного регулювання є, фактично, форми, у яких здійснюється оцінювання (підтвердження) відповідності вимогам до продукції (товарів, робіт, послуг), що встановлюються у стандартах (застосовуються добровільно) або у технічних регламентах (застосовуються обов'язково). Це зумовлюється тим, що технічне регулювання являє собою діяльність по розробленню, виданню та застосуванню стандартів, де встановлюються вимоги до продукції (товарів, робіт, послуг), відповідність до яких підтверджується певними процедурами оцінювання відповідності, що полягають у випробуваннях за допомогою засобів виміральної техніки, тобто включає системи стандартизації, оцінювання відповідності та метрологічну. Ці вимоги, що встановлюються у стандартах, а також здійснення процедур оцінювання відповідності можуть бути добровільними або обов'язковими залежно від продукції, що є об'єктом технічного регулювання (товари, роботи, послуги). Отже, основою для дослідження форм технічного регулювання мають стати положення чинного національного та міжнародного законодавства, матеріал із практики щодо існуючих форм підтвердження (оцінювання) відповідності.

У Радянському Союзі існували державні системи стандартизації та сертифікації. У незалежній Україні робота зі стандартизації та сертифікації стала проводитись після виходу Декрету Кабінету Міністрів "Про стандартизацію і сертифікацію" [17], відповідно до якого були запроваджені державна система стандартизації і державна система сертифікації УкрСЕПРО. Ця сертифікація проводиться на відповідність продукції вимогам, що забезпечують її безпечність для життя, здоров'я і майна громадян, охорону навколишнього природного середовища, сумісність і взаємозамінність продукції, вимогам техніки безпеки і гігієни праці, а також метрологічним нормам, правилам, вимогам і положенням, що забезпечують достовірність та єдність вимірювань [17].

Державні системи стандартизації та сертифікації створені у ході економічних реформ як новий, ринковий інструмент регулювання, мають виконувати важливу роль в умовах лі-

бералізації зовнішньоекономічної діяльності, захищати внутрішній ринок від експансії іноземних товарів, причому, часто досить сумнівної якості. Але на сучасному етапі ці системи неповною мірою відповідають міжнародній та європейській практиці, що не дає змоги домогтися виходу українських товарів на зовнішній ринок, визнання результатів оцінювання відповідності торговими партнерами. Тому доцільно проаналізувати існуючі форми технічного регулювання у моделях різних країн світу з метою вироблення власної моделі, що відповідає національним інтересам, але адаптованої до міжнародних вимог, щоб бути визнаною зарубіжними партнерами. Так, у ФРН у визначених законодавством випадках національні стандарти набувають обов'язкового характеру, якщо вони діють у сфері, на яку розповсюджуються прийняті федеральні закони. До таких відносяться, наприклад, Закон "Про безпеку технічних пристроїв", "Про охорону навколишнього середовища", "Про продукти харчування і товари масового споживання", Ухвала "Про безпеку медичних приладів" тощо. У Японії національні промислові стандарти мають добровільний характер для галузей добувної і оброблювальної промисловості. Але стандарти на медичні препарати, засоби захисту сільськогосподарських культур і мінеральні добрива обов'язкові. У США основна маса стандартів і технічних умов не є обов'язковою. Виняток становлять федеральні стандарти і технічні умови, затверджені державними органами і установами: Міністерством торгівлі, Міністерством оборони, Управлінням служб загального призначення, Федеральним агентством з охорони довкілля, Федеральним агентством з охорони праці і здоров'я на виробництві, Федеральним управлінням з безпеки харчових продуктів і медикаментів, Комісією з безпеки споживчих товарів, різними органами окремих штатів та ін. [7, с. 115].

У країнах ЄС стандарти мають, як правило, добровільний характер і приймаються на основі консенсусу всіх зацікавлених сторін. У країнах – членах ЄС принцип консенсусу включає такі основні положення:

- результат стандартизації повинен відображати все різноманіття індивідуальних інтересів і слугувати суспільному благу;
- стандарти повинні слугувати інтересам не тільки економічно сильних суб'єктів господарювання, але і менш слабких;
- стандарти повинні забезпечувати національне використання природних ресурсів і виключати шкідливу дію на людину і навколишнє природне середовище;
- стандарти повинні сприяти економічному розвитку [10, с. 146].

При цьому, залежно від того, чи має намір держава сприяти добровільному статусу національних стандартів або надати їм

обов'язковий статус, в законодавстві країн ЄС застосовуються прямі або непрямі посилання на стандарти [1, с. 14]. Не дивлячись на необов'язковий характер національних стандартів, держава, беручи під особливий контроль такі сфери національної безпеки, як безпека товарів для життя і здоров'я людини в процесі їх споживання або експлуатації, охорона навколишнього середовища, видає відповідні закони, згідно з якими стандарти, на які вони розповсюджуються, набувають обов'язкового статусу. Прямі посилання мають місце у тому випадку, коли посилання на конкретний стандарт наводиться безпосередньо в тексті закону. За допомогою прямих посилань, у більшості випадків, стандарт переводиться у розряд обов'язкових.

Отже, моделі технічного регулювання різних країн світу відрізняються обсягом застосування добровільних стандартів. Спільне у них те, що на товари, від яких залежить здоров'я населення, стан навколишнього середовища встановлюються обов'язкові вимоги. Ці положення взяті за основу у визначенні змісту форм національної моделі технічного регулювання.

Відповідно до ч. 3 ст. 11 ЗУ "Про стандартизацію" від 17.05.2001 р. стандарти застосовуються на добровільній основі, за винятком випадків, коли застосування цих стандартів вимагають технічні регламенти. При цьому у Прикінцевих положеннях цього Закону зазначено, що вимоги державних та інших стандартів, обов'язкові до виконання, є чинними до прийняття відповідних технічних регламентів та інших нормативно-правових актів, які регулюють ці питання. Новий ЗУ "Про стандартизацію" від 05.06.2014 р. не містить термін "технічний регламент", але відповідна норма має аналогічну сутність: "Національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами" (п. 2 ст. 23) [16].

Незважаючи на те, що ЗУ "Про підтвердження відповідності" розроблявся паралельно із ЗУ "Про стандартизацію" і був прийнятий з ним в один день (17.05.2001 р.), останній містить статтю, що регламентує питання оцінювання відповідності, що є недоцільним, оскільки достатньо бланкетної норми. Так, ст. 14 ЗУ "Про стандартизацію" визначає, що центральний орган виконавчої влади з питань стандартизації має право встановлювати знак відповідності продукції національним стандартам (ч. 1).

Національний знак відповідності продукції національним стандартам – знак, який засвідчує відповідність позначеної ним продукції всім вимогам стандартів, які поширюються на цю продукцію (ч. 2).

Опис та правила застосування національного знака відповідності продукції національним стандартам встановлюються центральним органом виконавчої влади з питань стандартизації (ч. 3).

Відповідність продукції національним стандартам добровільно підтверджується у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з питань стандартизації (ч. 4).

ЗУ "Про підтвердження відповідності" встановлює правові та організаційні засади підтвердження відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем екологічного управління, персоналу та спрямований на забезпечення єдиної державної технічної політики у сфері підтвердження відповідності.

Підтвердження відповідності згідно з цим Законом – видача документа (декларація про відповідність або сертифікат відповідності) на основі рішення, яке приймається після проведення відповідних (необхідних) процедур оцінювання відповідності, що довели виконання встановлених вимог. Законом передбачено обов'язкове та добровільне проведення робіт з підтвердження відповідності. Підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері є обов'язковим для виробників і постачальників. У законодавчо регульованій сфері підтвердження відповідності виконується на відповідність вимогам технічних регламентів з підтвердження відповідності за вказаними в ньому процедурами.

При цьому підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері, тобто у сфері, в якій вимоги до продукції (має бути "товарів") та умови введення її в обіг регламентуються законодавством, виступає формою обов'язкового оцінювання відповідності та здійснюється як підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері і сертифікація в законодавчо регульованій сфері, а підтвердження відповідності у законодавчо нерегульованій сфері, тобто у сфері, в якій вимоги до продукції та умови введення її в обіг не регламентуються законодавством, виступає формою добровільного оцінювання відповідності і здійснюється як сертифікація в законодавчо нерегульованій сфері і декларування відповідності в законодавчо нерегульованій сфері [15].

Однак "встановлені законодавством вимоги" не повною мірою відображають принципи підтвердження відповідності, відображені в європейському законодавстві та Угоді про Технічні бар'єри у торгівлі (ТБТ). На сьогодні в Україні "встановлені законодавством вимоги" це фактично всі встановлені вимоги до товарів. Тоді як Угода про ТБТ та директиви ЄС передбачають підтвердження відповідності лише на відповідність обов'язковим вимогам.

Крім того, національним законодавством не враховані усі процедури підтвердження відповідності, що визначені європейськими стандартами. До них згідно зі стандартами ISO/IEC відносяться: декларація постачальника; інспекція; випробування; сертифікація; реєстрація; акредитація [19].

Безумовно, сліпе копіювання форм підтвердження відповідності (що, фактично, є формами технічного регулювання) не сприяє ефективному здійсненню усієї моделі технічного регулювання, але прагнення України до європейської та світової інтеграції потребує урахування досвіду інших країн для усунення технічних бар'єрів у торгівлі з іноземними партнерами, визнання національних товарів на світовому ринку. Що ж до вищезазначених процедур підтвердження відповідності, визначених європейськими стандартами, то в національному законодавстві та практиці декларація, сертифікація розглядається як процедура оцінювання (підтвердження) відповідності, випробування – як процедура метрологічної діяльності, інспекція, реєстрація, акредитація – як засоби технічного регулювання, що вбачається цілком доцільним і не протирічить міжнародним документам.

Наразі в Україні діє система обов'язкової сертифікації. Перелік продукції, яка підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, вперше був затверджений наказом Держспоживстандарту України від 30.08.2002 р. № 498 [11].

З наданням чинності технічним регламентам перелік товарів (продукції, робіт, послуг), що підлягають обов'язковій сертифікації в Україні, поетапно скорочуватиметься, а також розширюватиметься практика застосування декларації відповідності товарів виробником або імпортером. У період з 2002–2011 рр. цей перелік скоротився з 800 до 38 найменувань груп товарів (наприклад, у сільському господарстві – двигуни тракторів і сільськогосподарських машин, дорожні транспортні засоби, машини сільськогосподарські для рослинництва, тваринництва, птахівництва і кормовиробництва, харчова продукція та продовольча сировина). З 01.01.2012 р. набрав чинності Наказ Мінекономрозвитку України “Про затвердження змін до Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні” від 25.10.2011 р. № 163 [13], у якому передбачено виключення ще 11 розділів (найменувань груп продукції) повністю та пунктів з 4 розділів. На сьогодні чинним є Перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, затверджений Наказом Мінекономрозвитку України від 06.11.2013 р. № 1308 [14].

Разом з тим, розроблення технічних регламентів відбувається дуже повільно. Це пояснюється тим, що на сьогодні технічний

регламент відповідно до ЗУ “Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності” – закон України або нормативно-правовий акт, прийнятий Кабінетом Міністрів України, у якому визначено характеристики продукції або пов'язані з нею процеси чи способи виробництва, а також вимоги до послуг, включаючи відповідні положення, дотримання яких є обов'язковим [18]. Законодавчий же і вищий виконавчий орган України вже тривалий час займаються іншими справами і, якщо аналізувати ситуацію, ще невизначений час будуть вирішувати “більш важливі” питання політичного характеру. Отже, вважається доцільним визначити статус технічного регламенту як підзаконного акта і знов надати повноваження на затвердження технічних регламентів центральному органу виконавчої влади з технічного регулювання, а реформування державної системи сертифікації УкрСЕПРО здійснювати у напрямі переходу від обов'язкової сертифікації згідно з діючим переліком товарів, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, до оцінювання відповідності вимогам технічних регламентів, прийнятих в Україні.

Обов'язкова сертифікація (оцінювання відповідності) має залишатися у таких випадках:

- для забезпечення необхідного захисту ринку від небезпечних товарів у разі, коли стан певного сектора ринку не викликає довіри до об'єктивності декларування відповідності постачальниками даних товарів (навіть з частковою участю третьої сторони);
- коли діють у країні правила сертифікації, зумовлені міжнародними угодами, і функціонують відповідно до цих угод. Наприклад, система сертифікації механічних транспортних засобів на відповідність правилам ЄЕК ООН, система сертифікації електроустаткування (МЕК СЕ) та ін. Застосування обов'язкової сертифікації товарів, що підпадають під угоди, дозволить зберегти можливість взаємного визнання результатів підтвердження відповідності без повторної сертифікації, передбаченої відповідною угодою;
- коли заявник не має можливості прийняти декларацію про відповідність, не порушуючи норм законодавства і технічного регламенту. Це, перш за все, відноситься до товарів, що імпортуються, коли у зарубіжного виробника немає повноважного представника на території держави або коли перша сторона (в основному продавець) не має власних доказів відповідності, передбачених технічним регламентом. Застосування обов'язкової сертифікації у цьому випадку дасть можливість уникнути ситуації, коли необхідний ринку товар не може бути ви-

пущений в обіг на території держави через відсутність недоступної для постачальника процедури підтвердження відповідності, наприклад, при відсутності особи, що виконує функції іноземного виробника.

Водночас, з метою захисту національних інтересів і національного виробника доцільно передбачити норму про спрощену форму сертифікації та необов'язковість (добровільність) сертифікації у випадку, коли виконання положень угод носить добровільний характер.

IV. Висновки

Таким чином, формами технічного регулювання є форми оцінювання відповідності, тобто обов'язкова, що визначається як діяльність по встановленню відповідності товарів вимогам, встановленим у технічних регламентах, та добровільна – діяльність по становленню відповідності товарів вимогам, встановленим у стандартах, за власною ініціативою виробника або за договором зі споживачем.

У законодавстві необхідно врахувати міжнародну норму, що добровільними стандарти стають лише після того, як обов'язкові вимоги безпеки для життя і здоров'я людей, вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища будуть перенесені в технічні регламенти. Стандарти ж, базуючись на міжнародних нормах, мають створювати базу виконання технічних регламентів і процедур оцінювання відповідності товарів вимогам технічних регламентів, містити випереджувальні вимоги до якості та безпеки товарів, впроваджувати результати інновацій та новітніх технологій якості та безпеки товарів тощо. Тобто обов'язкова форма має діяти для забезпечення безпеки товарів, які ми споживаємо, охорони навколишнього природного середовища. Інші товари з меншим рівнем ризику мають проходити на оцінювання відповідності встановленим стандартам у добровільній формі. Тому найважливішим є розроблення ефективного механізму технічного регулювання, що розумно поєднує обов'язкову і добровільну форми з урахуванням внутрішніх потреб, інтересів та міжнародних вимог, щоб забезпечити рівноправність українських виробників у міжнародній торгівлі, усунення непотрібних перешкод для доступу українських товарів на ринки інших країн. Перелік товарів, на які мають бути розроблені технічні регламенти, – мінімально достатній з урахуванням рівня ризику цих товарів для здоров'я і безпеки людини і спричинення шкоди навколишньому середовищу. При цьому рішення про введення вимог за обов'язковим оцінюванням відповідності повинне ухвалюватися тільки в тому випадку, якщо ризик від можливого збитку виправдовує витрати, що виникають через введення обов'язкового оцінювання відповідності.

Список використаної літератури

1. Аронов И. З. Применение ссылок на стандарты в технических регламентах: что за этим стоит? / И. З. Аронов, В. Г. Версан // Стандарты и качество. – 2004. – № 6. – С. 14–17.
2. Віткін Л. Досвід Фінляндії у сфері технічного регулювання / Л. Віткін // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2007. – № 2. – С. 3–10.
3. Гіндікін А. Міжнародне співробітництво у галузі технічного регулювання / А. Гіндікін // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2005. – № 6. – С. 35–37.
4. Гінзбург М. Д. Системність нормативних документів як один із способів інтегруватися до СОТ та ЄС [Електронний ресурс] / М. Д. Гінзбург. – Режим доступу : http://msu.kharkov.ua/tc/discus/texreg_dopov.html.
5. Друзюк В. Обов'язкова сертифікація обчислювальної техніки – гарантія безпеки споживача / В. Друзюк, Р. Теребушко, Ю. Хохлов // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2005. – № 1. – С. 28–32.
6. Жиряева Е. В. Техническое регулирование в международной торговле и российское законодательство / Е. В. Жиряева, Т. Хайландт // Право и экономика. – 2005. – № 3. – С. 9–16.
7. Клевлеев В. М. Метрология, стандартизація і сертифікація : учебник / В. М. Клевлеев, И. А. Кузнецова, Ю. П. Попов. – Москва : ФОРУМ : ИНФРА-М, 2004. – 256 с.
8. Кусакін М. Технічне нормування і стандартизація як інструмент нетарифного регулювання ринку / М. Кусакін, В. Гуревич // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2007. – № 1. – С. 15–17.
9. Овчаренко Р. В. Перспективи законодавчого вирішення проблем реформування національної системи технічного регулювання / Р. В. Овчаренко // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2006. – № 1. – С. 87–91.
10. Овчаренко Р. В. К вопросу о соотношении европейской модели технической гармонизации и модели технического регулирования, действующей в странах ЕС / Р. В. Овчаренко // Економіка і право. – 2007. – № 4. – С. 143–147.
11. Перелік продукції, яка підлягає обов'язковій сертифікації : Затверджений наказом Держспоживстандарту від 30.08.2002 р. № 498 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0782-02> (втратив чинність).
12. Петришин І. Посилки на стандарти у законодавчих актах: європейська практика та українські реалії / І. Петришин, Д. Магетич, Н. Петришин // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2008. – № 2. – С. 9–12.
13. Про затвердження змін до Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сер-

- тифікації в Україні : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 25.10.2011 р. № 163. Зареєстровано в Мін'юсті України 17.11.2011 р. за № 1309/20047 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1309-11>.
14. Про затвердження змін до Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 06.11.2013 р. № 1308. Зареєстровано в Мін'юсті України 08.11.2013 р. за № 1907/24439 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1907-13>.
15. Про підтвердження відповідності : Закон України від 17.05.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 32. – Ст. 169.
16. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 31. – Ст. 1058.
17. Про стандартизацію і сертифікацію : Декрет Кабінету Міністрів України від 10.05.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 27. – Ст. 289.
18. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності: Закон України від 01.12.2005 р. № 3164-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 12. – Ст. 101.
19. Угода про технічні бар'єри в торгівлі – Результати уругвайського раунду переговорів // Тексти оригінальних документів. – Київ : Вимір : Секретаріат Міжвідомчої комісії з питань вступу України до СОТ, 1998. – С. 131–152.
20. Яшин В. В. Организация работы по техническому регулированию в ведущих странах мира / В. В. Яшин, М. В. Спиридонова // Пожарная безопасность. – 2004. – № 3. – С. 32–34.

Стаття надійшла до редакції 12.01.2015.

Гамбург И. А. формы технического регулирования в сфере хозяйствования: правовое закрепление и механизм внедрения

Статья посвящена освещению проблемных аспектов правового закрепления и применения форм технического регулирования в сфере хозяйствования и обоснованию предложенной по совершенствованию соответствующего законодательства. Определено, что формами технического регулирования являются формы оценивания соответствия, то есть обязательная и добровольная. Обоснована необходимость разработки такой модели технического регулирования, которая разумно сочетает обязательную и добровольную формы с учетом внутренних потребностей, интересов и международных требований.

Ключевые слова: формы технического регулирования, обязательная стандартизация и сертификация, добровольная стандартизация и сертификация, технический регламент, стандарт.

Gamburg I. Forms of Technical Regulation of Economic Activity: Legal Consolidation and Mechanism of Implementation

The article is based on an analysis of the current legislation of Ukraine and international experience determined that the forms are the forms of technical regulations conformity assessment that is mandatory, defined as activities Matching products requirements set out in technical regulations and voluntary – work on the establishment of compliance goods requirements laid down in standards on its own initiative or producer under a contract with the consumer. This mandatory technical requirements should ensure the safety of the products we consume, voluntary help increase competitiveness and product quality, the introduction of new innovative technologies. If mandatory certification institute pursues the goal to ensure the safety, given the degree of danger to human health, food, materials and products, conditions of their production and circulation, the voluntary certification of food products primarily interested individual entrepreneurs and legal entities engaged in the production and trafficking.

Determined that the legislation should take into account international standards, which are voluntary standards only after a mandatory security requirements for life and health, requirements for environmental protection will be transferred to the technical regulations. The same standards based on international norms, should create a base implementation of technical regulations and conformity assessment procedures catalog requirements of technical regulations contain requirements for proactive quality and safety of goods, implement the results of innovation and new technologies of quality and safety of products and more.

The necessity of developing such a model of technical regulations that intelligently combines compulsory and voluntary forms on the basis of domestic needs, interests and international requirements.

Key words: forms of the technical regulation, obligatory standardization and certification, voluntarily standardization and certification, technical regulation, standard.